

„ERŐNK A BÉKE“

címmel az új magyar költészet alkotásaiból összeválogatott versgyűjtemény jelent meg az Országos Béketalálkozó alkalmából. S bár a kötetet, az öszszegyűjtést egy alkalom hozta létre, maguk a versek mégsem alkalmi termékek, hanem olyan művek, amelyek egyre gazdagabb életünk egyik legfontosabb, legszerveesebb, legemberibb tartalmát, békeharcos megnyilvánulásainkat tükrözik vissza. Alig egy esztendeje, hogy e hasábokon azt panaszoltuk fel, a »békeharc« sokszor csak szólam, csak — ürességet fedő — cégér verseinkben. S íme, most — többek között e kötet kapcsán is — megállapíthatjuk: e rövid idő alatt költészetünk felszívta magába a békéért kalapáccsal, ekével, tudományos kutatással helytálló, mély hittel küzdő nép friss erejét. A békeharc azért lett a költészet fontos témájává, mert immár fontos témája a költészet forrásának, életünknek. Tagadhatatlan, hogy a növekedésnek vannak még egyes kinövései is, hogy vannak, akik a tömegek forró igényét békeküzdelmünk művészi megjelenítésére, úgynevezett »békeversek« széria-gyártásával próbálják kihasználni. A békeharc légkörét, lényegét sugárzó versek azonban úgy szorítják ki népünk tudatából e klapanciákat, mint a növekedő hajnali fényesség a sötétséget.

Az »Erőnk a béke« a maga legkülönbözőbb témákat és költőket megszólaltató verseivel, jó bizonyítéka annak, hogy a békeharcot valóban szolgáló verseket nemcsak legismertebb, élvonalbeli költőink tudnak írni, hanem fiatal, kezdő költők is. A »békeversek« fentemlített kinövésére vonatkozó megállapításunk egyáltalán nem azok ellen irányul, akik esetleg keresik még a formát — mint például *Márványi György* a kötetben szereplő »Hajnal a táborban« című versében —, de ugyanakkor érezni versükön, hogy őszinte, mély élmény szülte azt. Nagyon örvendetes, hogy az »Erőnk a béke« *Illyés Gyula, Benjámín László, Könyv Lajos, Zelk Zoltán, Asztalos Sándor, Aczél Tamás* és más élvonalbeli alkotóink mellett helyet ad *Kövesi Endrának, Szécsi Margitnak, Kardos Györgynek, Szabó Lászlónak* és

más kezdő költőknek, akik más-más művészi fokon, de tehetséggel és igénnyel, a nép küzdelmeit s a költői alkotás kínjait szívvel-lélekkel átélve »fog-nak a lantnak pengetéséhez«. Ami viszont kéri helyenként a köletből, mint madárijesztő a búzaföldről; az a bizonyos »*rutinos dilettantizmuse*«, amelyről *Benjámín László* írt legutóbb az »Uj Hang«-ban. Például a *József Attila-díjjal* jutalmazott *Eörsi István* — ifjúkorához megdöbbenően rutinos — »*Röpgyűlés*« című verse, amelyben ilyen sorok vannak: »Mert már a legmélyén szívünknek — harc és munka *testvéresül-nek...*« Ez nem az élményektől duzzadó fiatal költő formakeresése, ez a költészetet és szempontot »testvéresítő« mesterember megnyilvánulása! És *Tóth Gyulának* »*A béke ör-helyén*« című verse sem azért méltatlan a kötethez, mert *Tóth* nem ura még teljesen a formának, hanem mert jól sikló rimei mögött nem érezni az élményt, a gondolatot, az igazi pátoszt. »*Szelkiállottam boldogan: — ez mind az én hazám! — Itt nevelkedtem, itt lakik — apám, szülőanyám. — Bármerre nézek, mindenütt — testvér van és rokon: — vidámság, elszánt akarat — fénylik az arcokon... Ez az a föld, mit védek én — és védünk oly sokan, — Ez az a nép, melyért, ha kell, — vért ontunk boldogan...*« Vajjon kicsendül-e ezekből a sorokból a sok testvér, rokon vidámsága, elszánt akarata, vajjon a sok »boldogan« mögött igazán ott rejlik-e az erős boldogság érzése?

Azért pécéztünk ki most ilyen, nem a kötetbe illő verseket, mert az »*Erőnk a béke*« egészében jó alkotás, mert költészetünk és életünk jelenének hív megmutatása mellett nem egy olyan verset tartalmaz, amely példa lehet a fejlődés számára, s amely az egyszeri Béketalálkozó helyett a költőknek és a népnek a békeharc jegyében történő egymásratalálását szolgálja. De mert tudnivaló, hogy az üres versek nem mozdítják meg a nép szívét, a jövőben ügyeljünk rá, hogy — különösen az ilyen fontos, reprezentatív, nagy távlatokba mutató kötetekből — a nem oda való ki-rostálódjék. (antal)